

KUNSTPLAN

SOMMERLYST BARNE- OG AVLASTNINGSBOLIGER

Tromsø Kommune
Kunstutvalg
Kunstkonsulent Monica Takvam

Kunstutvalget og rollefordeling

Byggherre
Tromsø kommune v/Seksjon for
Utbygging

Kunstfaglig prosjektleder
Monica Takvam
Kunstkonsulent

Byggherrerrepresentant
Kunstrådgiver Nina Mathisen
Tromsø Kommune

Prosjektleder - utbygging
Karin Rendahl
Tromsø Kommune

Bruker-/ansatterrepresentant
Esten Haug
Tromsø Kommune

Bruker-/ansatterrepresentant
Therese Ulvik
Tromsø Kommune

Arkitekt
Arnt Rian
Rambøll

Arkitekt
Lisa Kristina Spaak
Rambøll

Innhold

1. Fremdriftsplan
2. Beskrivelse av Sommerlyst
 - 2.1 Om brukergruppen
 - 2.2 Om bygget
 - 2.3 Beskrivelse ute
 - 2.4 Beskrivelse inne
3. Formålet med kunstprosjektet; idé og intensjon
4. Redegjørelse for valg av sted
5. Forslag til gjennomføring
6. Forslag til kunstnere
7. Formidlingstiltak
8. Budsjett
9. Kilder
- Vedlegg

1. Fremdriftsplan

September 2020 - Oppstartsmøte - Møte 1

Oktober 2020 - januar 2021 - Tenkefase; research av kunstnere og jobbe med utforming av kunstplan.

April 2021 - Møte 2 og 3- Presentasjon fra kunstkonsulent av utkast av kunstplan og tanker rundt kunstnere, ferdigstiller kunstplan etter møtet og ferdig kunstplan legges frem for styret for kunstordningen i kommunen.

Juni 2021 - Valg av kunstnere (direkte oppdrag) - Arbeid med å utvikle kunsten begynner.

September- oktober 2021 - Utlysning - kunstprosjekt.

Oktober- november 2021 - Kunstner(-e) valgt (utlysning), arbeid med å utvikle kunsten begynner.

Januar 2022 - Presentasjon fra kunstnere, plan.

Sommer 2022 - Ferdigstilt kunst, overtakelse.

September 2022 - Dokumentasjon og formidling, prosjektet avsluttes.

Møteplan for første fase frem mot godkjenning av kunstplan

Møte 1 – 29. september 2020

Møte 2 – 7. april 2021

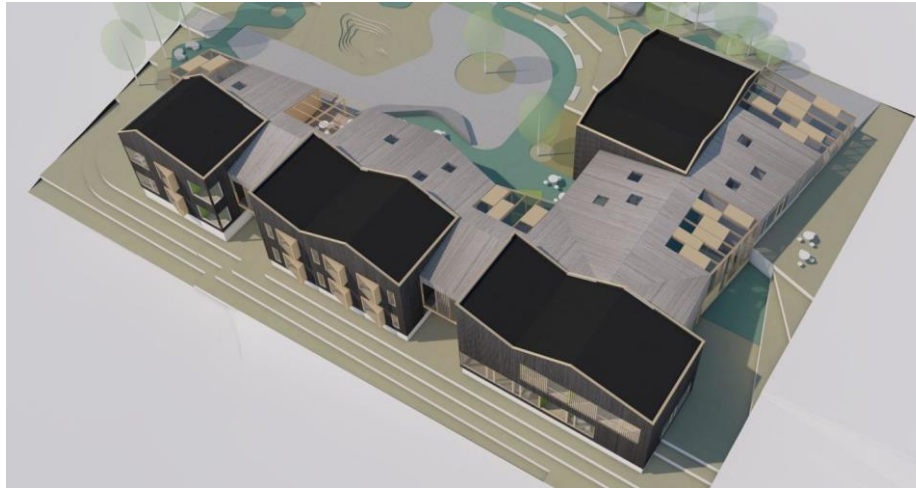
Møte 3 – 26. april 2021

2. Beskrivelse av Sommerlyst barne- og avlastningsboliger

2.1 Om brukergruppen

Tromsø kommune bygger Sommerlyst barne- og avlastningsboliger, boliger for barn og unge med alvorlige funksjonsnedsettelse eller som av andre årsaker har omfattende behov for omsorgs- og /eller oppfølgingsbehov. Det er et vidt spekter av brukere med sammensatte hjelpebehov, både de som vil komme til å bo der fast, og de som vil være der midlertidig. Sommerlyst er et framtidsrettet bo- og tjenestetilbud som skal ivareta de krav kommunen er pålagt for å kunne gi trygge, forutsigbare tjenester av god kvalitet.

2.2 Om bygget

Nytt bygg har vært planlagt siden 2015. Det er det første bygget i kommunen som er avsatt spesielt til denne brukergruppen.

Boligenes tomt er lokalisert sentralt på Tromsøya, i Sommerlystvegen, i nærheten av Sommerlyst skole.

Bygget består av korttidsboliger, faste

boliger og fellesarealer. En leilighet har egen inngang. Totalt er det 2 permanente, 8 avlastningsboliger og 1 fleksibel bolig.

Bygningen oppføres i tre og det er fokus på naturlige materialer, noe som er viktig i arkitekturen og boligområdet. Det har også vært viktig å beholde områdets 'småhusbebyggelse', slik at bygget ikke dominerer og samtidig unngår institusjonpreget. Boligene skal føles som boliger.

Bygningen er formet som en L, med hovedmassen av bygningen mot nordøst. Bygget ligger på en høyde med god utsikt og sol. 'Inne' i L formen finner vi felles uteareal med hage som er skjermet for innsyn med vegetasjon.

Bygget skal ivareta barn og unge sine interesser og behov, gi trygge forutsigbare tjenester av god kvalitet og fremstå som vanlige boliger integrert i nærmiljøet.

"Etter å ha skapt hagerommet, gitt alle boliger sol og utsikt, knyttet alle fellesområder på landskapet og håndtert logistikk utvendig og innvendig, oppstår det en naturlig sonering av uterommet. Her finner vi sansehage, aktivitetssoner, utebespisning, solplasser m.m. Ved å legge en samlende loop i landskapet kan vi knytte alle fellesrom og utesoner sammen i en kontinuerlig vandring i hagerommet, med enkel tilgang fra både garderober for avlastningsboliger og hovedinngang."

- Rambøll Norge AS

Fasader, nord-vest og nord-øst - Rambøll Norge AS

2.3 Videre beskrivelse – Ute

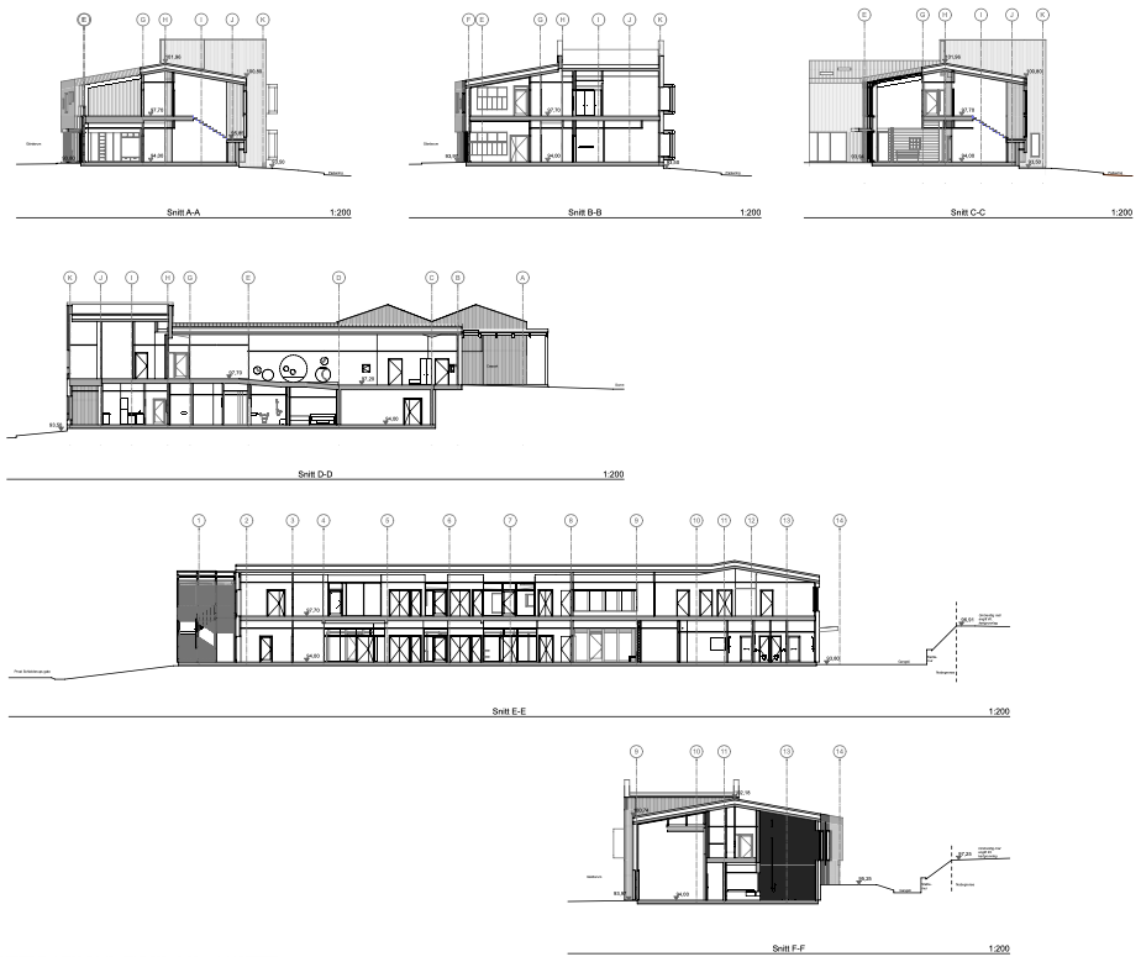
Bygget blir oppført i massivtre, noe som er viktig i arkitekturen og boligområdet. Bygget består av en rekke mindre 'boliger' som henger sammen i et bygg. Utvendig kledning består av mørkt og lyst tre.

Uteområdet er relativt stort med hage/parkering, med størst areal på 'åpportsiden' av bygget. På 'åbaksiden' av bygget ligger det en skole og noe smalere uteareal. På kortsiden er det en vei på ene siden og et boligfelt på den andre siden.

Det er offentlig kunst i nærheten, blant annet på plassen utenfor Sommerlyst skole står Orange arktisk lydfanger (2017) av Ståle Sørensen.

Fasader, sør-øst og sør-vest - Rambøll Norge AS

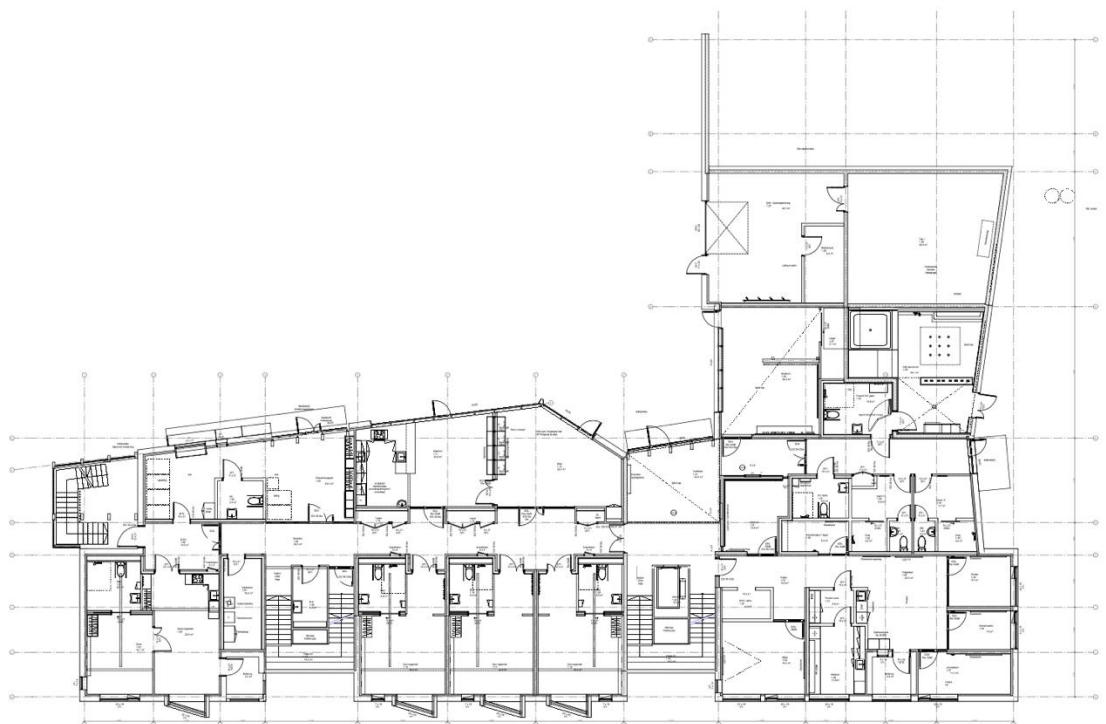

Snitt - Rambøll Norge AS

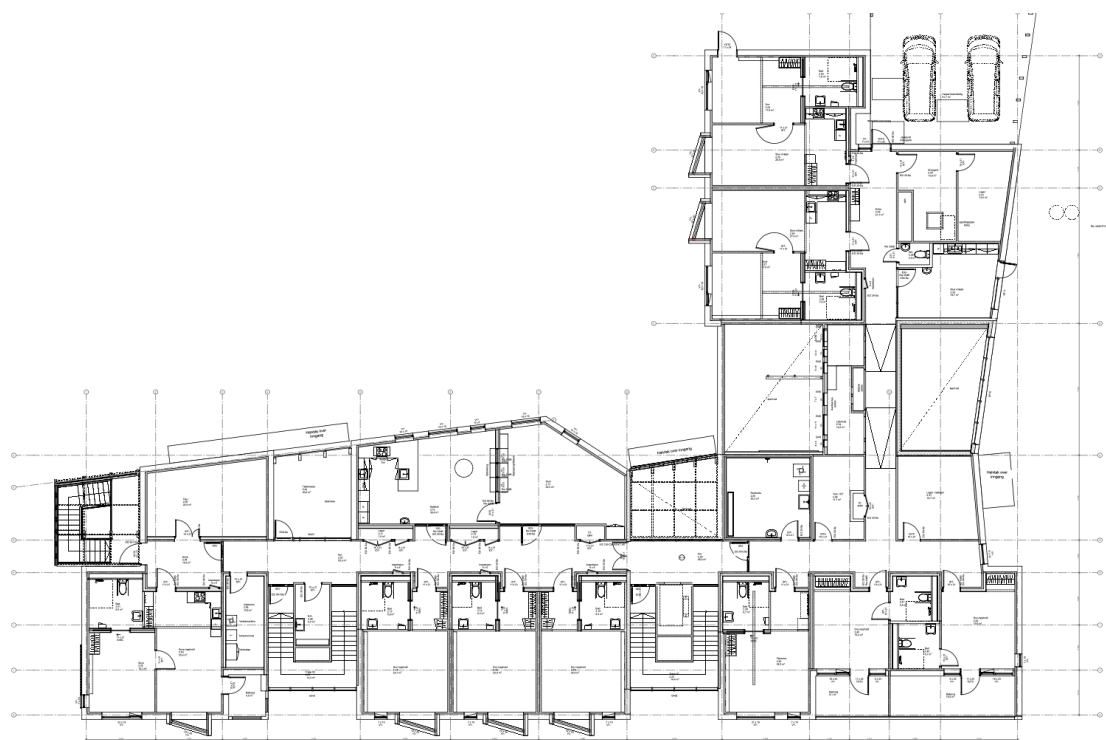
2.4 Videre beskrivelse – Inne

Ytterveggenes preg kommer inn i gangene der det gjenspeiler utvendig materialvalg, med bruk av synlige trematerialer innendørs. I hovedinngangen er det en betongvegg som går over 2 etg. med forskaling av planker som gir avtrykk og gjenspeiler trematerialet. Det finnes også her en trevegg. Det er tregulv inne. I tillegg til stue, kjøkken og område for personalet og besøkende, kommer det blant annet et våtsanserom til beboerne. Dette har dobbel takhøyde.

Inne er det hard slitasje på overflater, så bruk av robuste materialer av god kvalitet er prioritert. Veggene er utført i massivtre, også børeveggene.

Plan 1. etg - Rambøll Norge AS

Plan 2. etg - Rambøll Norge AS

3. Formålet med kunstprosjektet; idé og intensjon

Beskrivelse av kunstprosjektet - *fargepositivitet, varmt, velkomment og hjem*

'I kunsten bearbeides virkeligheten til uttrykk som kan gi nye opplevelser, ny forståelse og ny innsikt'
Fra Koro's strategiplan 2007-2012

Med tanke på brukerne er det veldig viktig at kunsten blir tilpasset den mangfoldige brukergruppen, og at kunsten søker å treffe så bredt som mulig. Beboernes sanselige utfoldelse (syn, hørsel, berøring) kan hensyntas og taktil kunst er aktuell, gjerne overflater som kan føles ved å kunne ligge på, lene seg på eller ta på (gjerne fra forskjellige høyder).

Mangfold, kreativitet og utforskning er viktig for barn og unge, kunsten skal gjerne bidra til dette. Kunsten kan gjerne involvere og reflektere barn og unges nysgjerrighet, men kunsten må også være tilgjengelig for de med funksjonsnedsettelse. Kunsten skal heller ikke ha et veldig 'barnslig' uttrykk. Kunsten skal gjerne stimulere og engasjere slik at beboerne kan 'utforske' verket/-ene, gjerne fra flere perspektiv, eller føle at man er på oppdagelsesferd fra kunstverk til kunstverk. Det at man eventuelt kan påvirke kunsten kan gi beboerne en følelse av nysgjerrighet, engasjement og eierskap.

Arbeidene trenger ikke nødvendigvis å ha en spesifikk funksjon i utgangspunktet, da man ofte tolker, tar i bruk eller blir påvirket av ting på uventede måter. Kunsten skal i tillegg til av brukerne også kunne oppfattes av de ansatte og besøkende ved barne- og avlastningsboligene. Kunsten skal gjerne virke på flere plan. Det er også viktig at kunsten uttrykker en helhetstankegang, selv om den er laget av forskjellige kunstnere, i forskjellige uttrykksformer og montert på forskjellige steder gjennom boligen.

Bygget har et hjemlig preg, og ordet 'hjemme' er et viktig fokusfelt for boligene. Det er viktig at beboerne føler en tilhørighet og trygghet i boligen. Sikkerhet må også stå i fokus. Det er viktig at kunsten ikke har skarpe kanter, er av material som noen kan skade seg på eller kan løsne og/eller flyttes på. Det taktile og det robuste er sentrale stikkord. Farger og lys er også aktuelt i uttrykksformene. Noen nøkkelord for tema, materialer og/eller uttrykksform kan da være: Tre, speil, lys, farge, identitetsskapende, robust, taktilt, sanselig, oppdagelsesferd.

Kunstutvalget har også kommet frem til fire sentrale ord som skal vektlegges i direkte oppdrag og prekvalifisering til oppdrag. Disse er: **fargepositivitet, varmt, velkomment og hjem.**

Det kan være nyttig for kunstner(-e) å være klar over miljø og fokusområder, da kunstner også kan ta dette i betraktning for utførelse av ideer til oppdraget.

4. Redegjørelse for valg av sted

Det er ønskelig at kunstverkene skal være inne, så vi prioriterer dette, men det er noe åpent for å utforske alternative plasseringer ute eller på uventede steder som vinduer, om det er diskret sett utenfra (mindre institusjonspreg) og til glede for beboerne. Det er viktig at man skal kunne møte og se kunsten fra flere perspektiv, ikke bare stående, men i noen tilfeller også liggende på gulv. Kunst kan hjelpe beboerne å føle seg hjemme med gjenkjenning av et verk utenfor eller i nærheten av beboerinngangen, for eksempel.

Inne har man flere alternativer til plassering. Kunsten skal gjerne plasseres der brukerne ferdes, men ikke der det er så mye aktivitet at den ikke blir lagt merke til. Gjerne plassert på et område 'reservert' for kunst, med visuell plass rundt verkene, der den ikke blir delvis dekket til av andre ting. Det må også taes høyde for at kunsten er 'sikker' og ikke kan falle ned, knuses eller taes bort, eller at noen kan skade seg på skarpe kanter. Mer eller mindre integrert kunst er det beste for dette prosjektet.

Flere områder ble diskutert for kunst:

Beboerinngangen er et fellesareal som kan være aktuell for kunst. Denne inngangen og garderoben leder inn til boligene og i gangene her kan det være ønskelig med kunst. Her er det trevegger, og man kan se for seg taktil veggbasert kunst og/eller med spill av farger/lys, eventuelt integrert i vegg. Gulv eller lavt nede på en vegg er eksempler på overflater som ofte blir oversett i forbindelse med kunst, men som brukere her kan ha glede av. Taktile arbeid på gulv og vegger kan studeres på, ta og føles på fra flere perspektiv. Denne inngangen leder inn til boligene og i gangene, her kan det være ønskelig med replikker.

Våtsanserommet er spesielt aktuelt for kunst, et romskille, noe med elementer av vann kan fungere her men vi diskuterte lyd eller lys som uttrykksform. Her er ene veggen reservert som dusjvegg. Siden rommet allerede har en god del vann og forventet lydnivå av vann og bruken av rommet, går vi bort ifra å ha kunst med lyd og fokuserer heller på lys. Kunsten må tåle høyt damptrykk her må være servicevennlig med tanke på daglig betjening og tilkomst ved eventuelle reparasjoner. Våtsanserommet strekker seg over to etasjer.

'Hulerommet' kan være et egnet sted for kunst. Her er intensjonen at at brukerne kan trekke seg tilbake/gjemme seg, observere, være utenfor men likevel trygg og inne. Kan også være en bra plassering til replikker eller mindre verk som kanskje handler om å se, å oppdage. I hulen er det vinduer ned til våtsanserommet i etasjen under. Her kan man titte ned på de som er der.

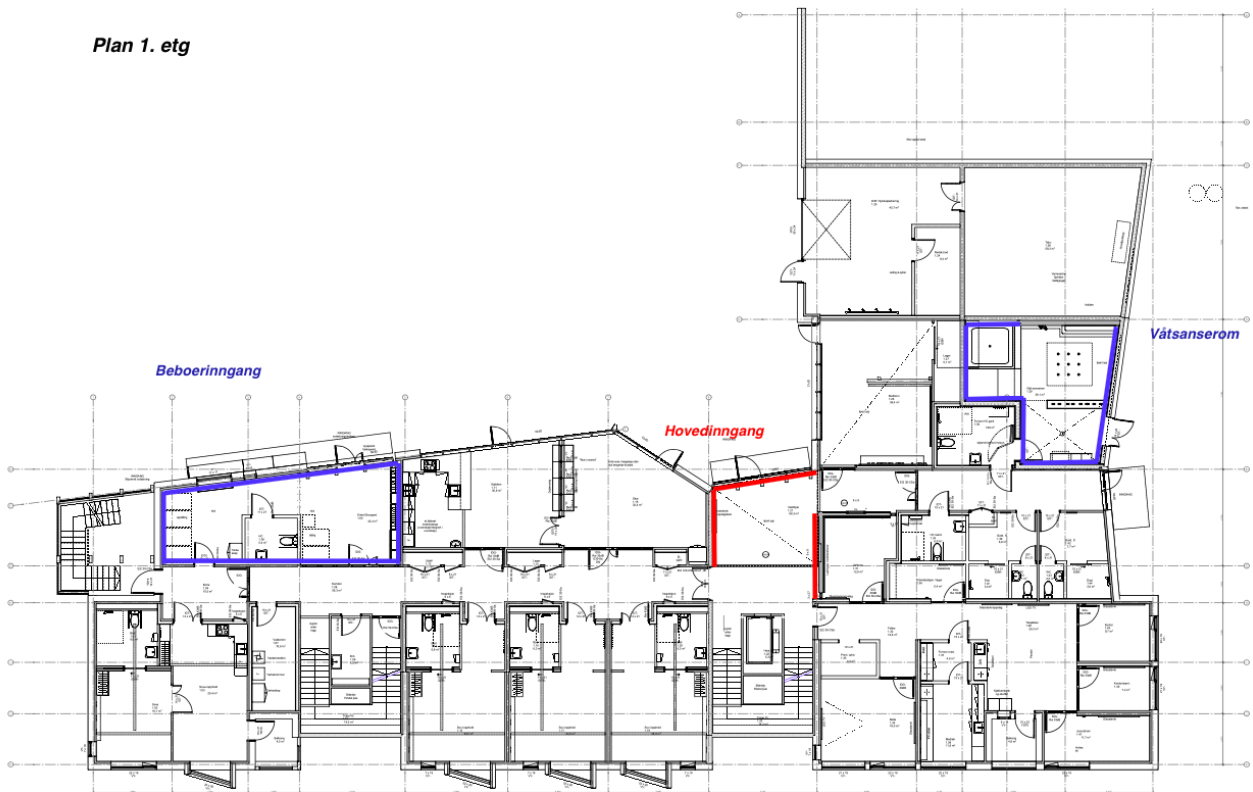
Sitte-nisjen bak heisen til 2. etg er bygd til brukerne, også her kan være aktuelt med replikker fra en av kunstnerne som blir valgt.

Hovedinngangspartiet har en betongvegg som går over 2. etg., og med forskaling av treplanker som gjenspeiler trematerialet i den ytre kledningen til bygget. Veggvis-a-vis denne er i tre og kan også være aktuell for kunst. Farger, lys og direkte på vegg er uttrykk som eventuell kunstner kan utforske til hovedinngangen.

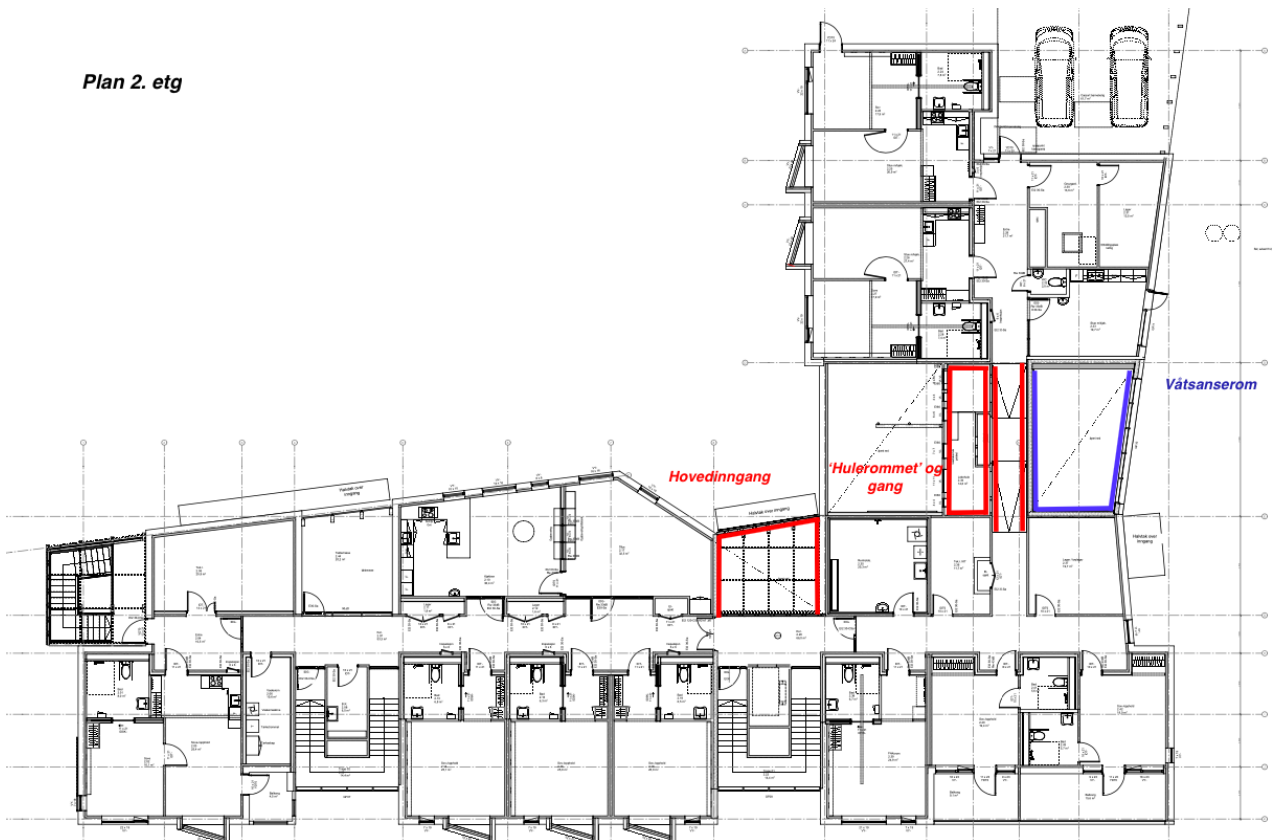
Kjøkkenet har store glassflater hvor inne og ute møtes. Her kan det være aktuelt med kunst på vindusfolie. Innsyn kan her være viktig å opprettholde for beboerne.

Etter siste møte med kunstutvalget har valg av sted falt ned på å prioritere beboerinngangen (med replikker) **og våtsanserommet** (se blå markering for å se plassering i bygget), og som mindre oppdrag ser vi på **hovedinngangen** og **ved/i hulerommet** (markert i rødt).

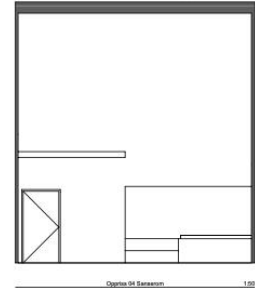
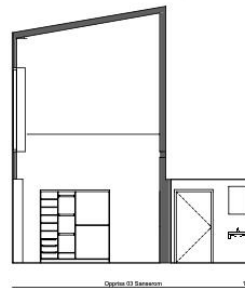
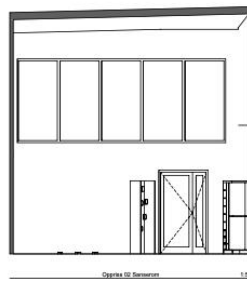
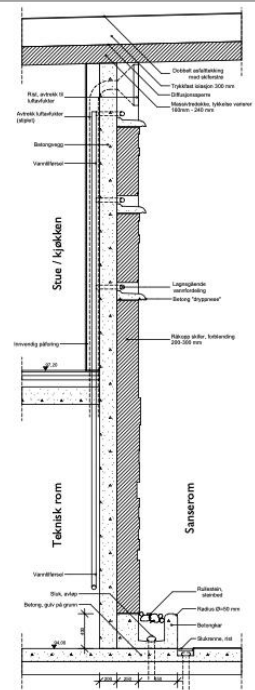
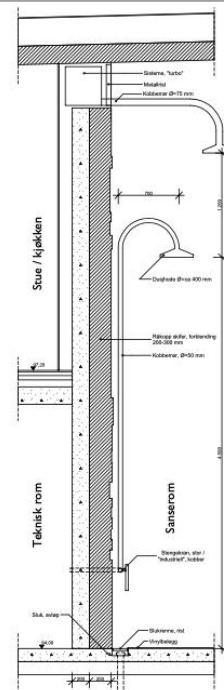
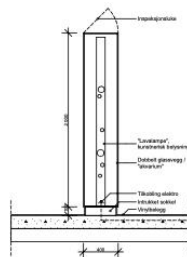
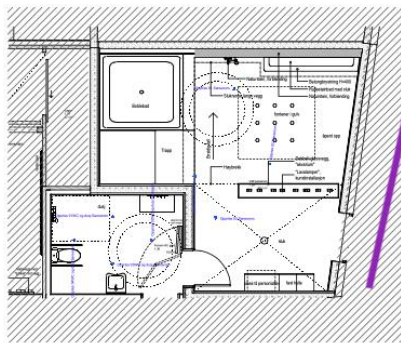
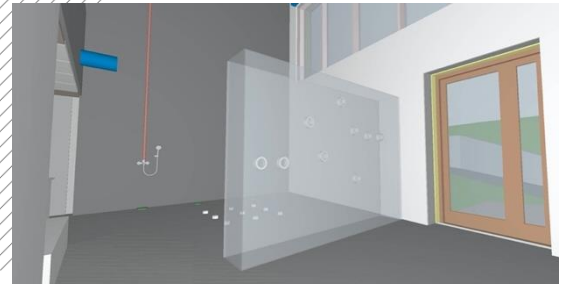
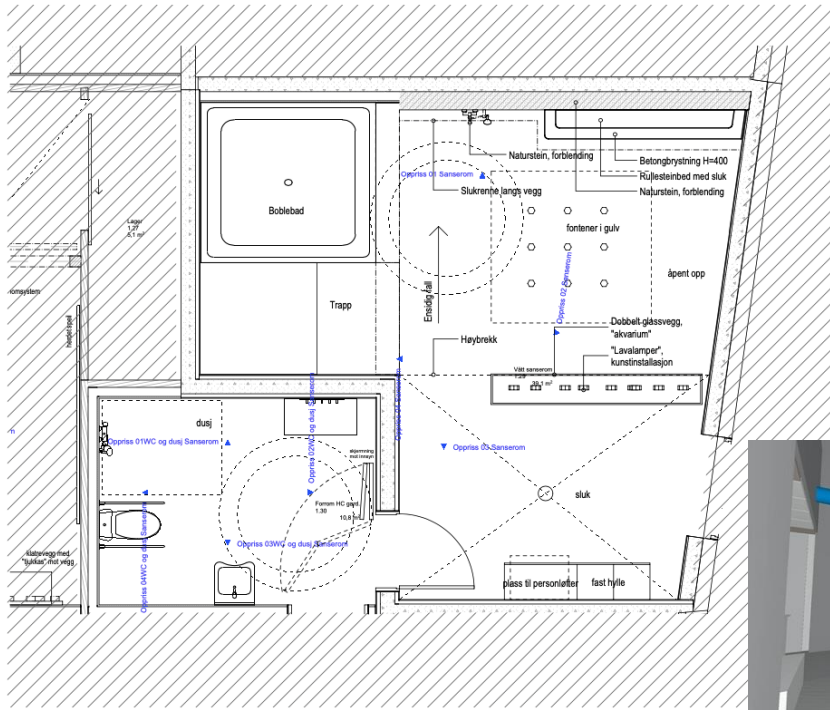
Plan 1. etg

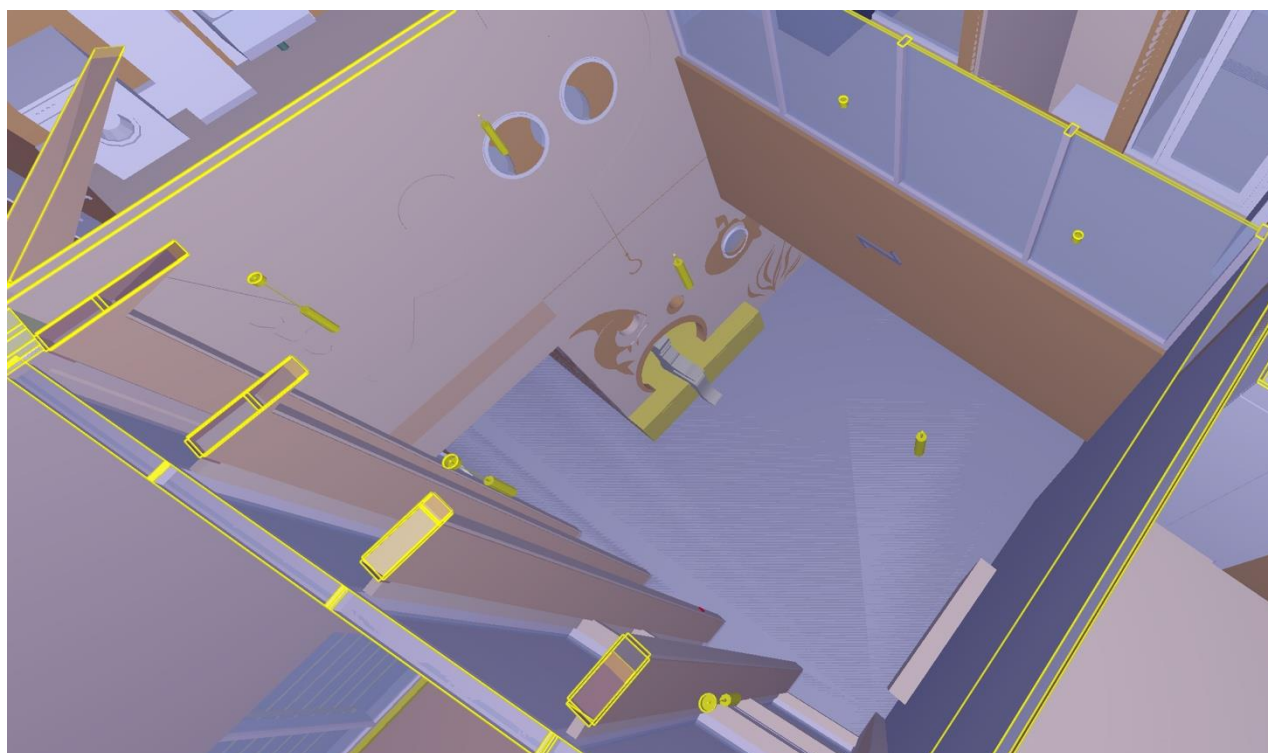
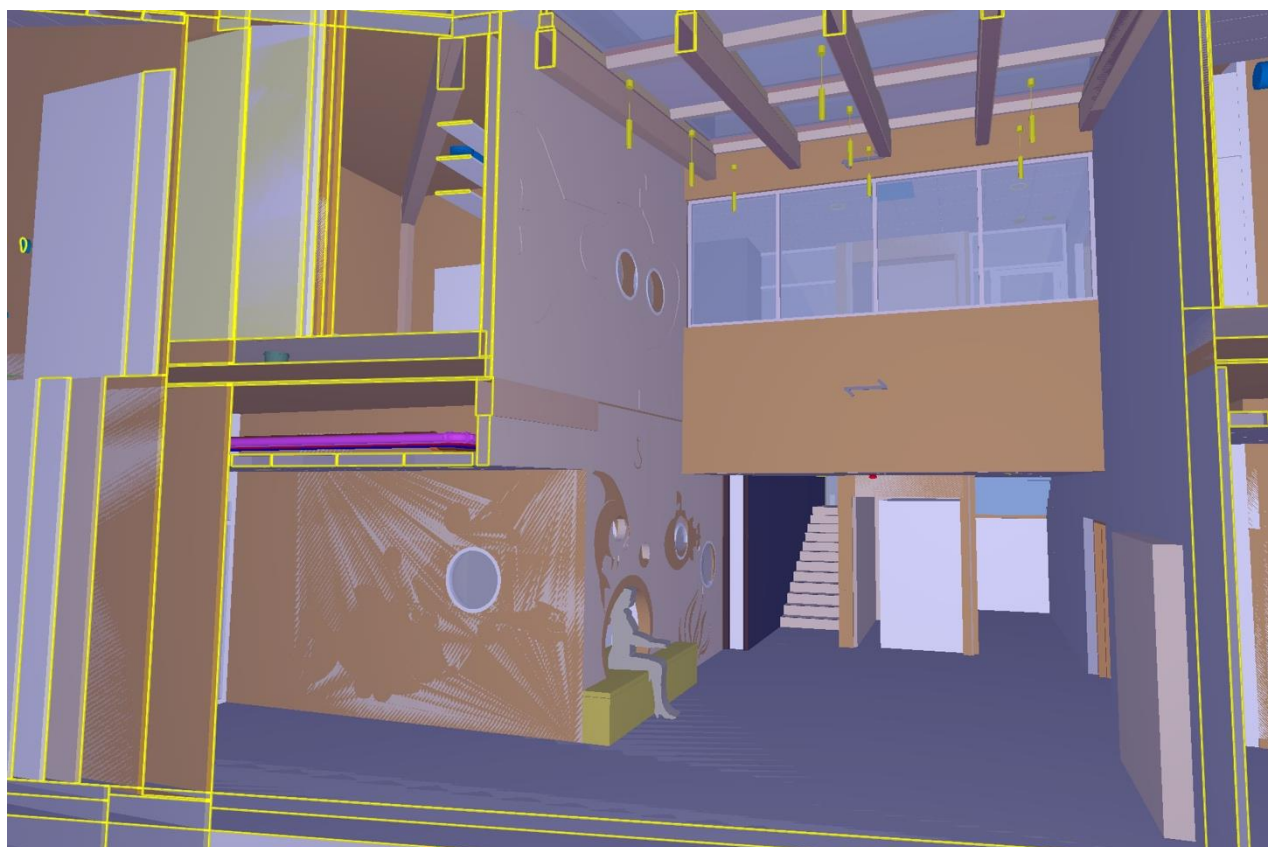
Plan 2. etg

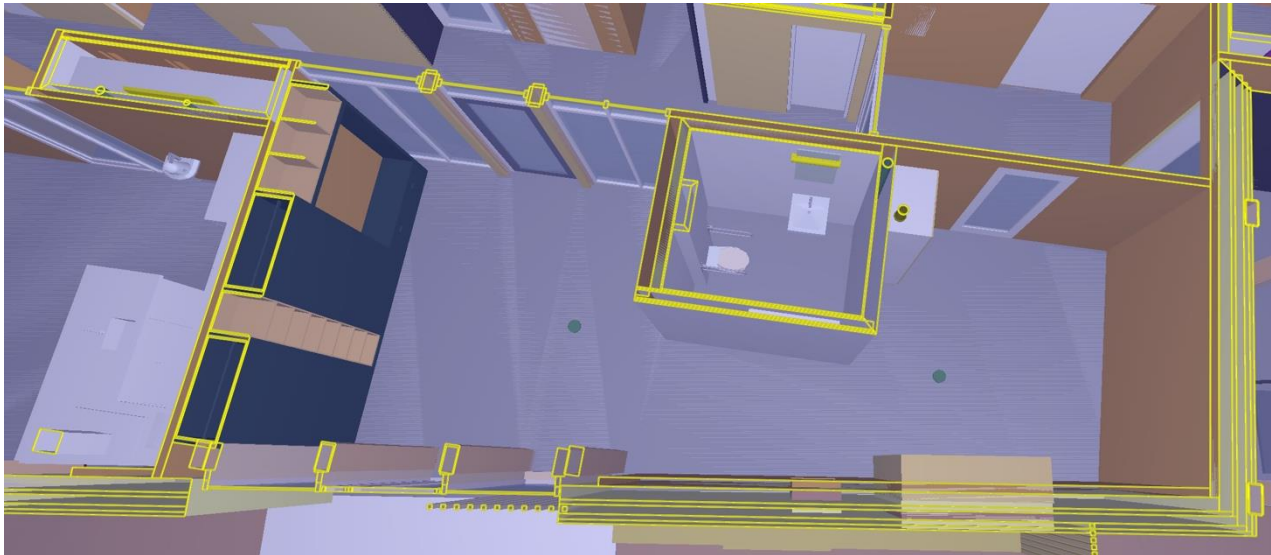
Romskjema våtsanserom - Rambøll Norge AS

Hovedinngang

Beboerinngang, 1.etg.

5. Forslag til gjennomføring

Alternativer:

Innkjøp
Direkte oppdrag
Lukket eller åpen konkurranse
Paralleloppdrag
Prekvalifisering

Åpen konkurranse eller prekvalifisering er gjerne brukt ved noe større kunstprosjekter, og kan være noe mer tidskrevende, men fordelen er at man oppdager kunst man ikke var klar over og kan få mange spennende ideer til hvordan kunstprosjektet kan bli utført.

Direkte oppdrag kan være begrensende, men fordelen er at det kan være mer tidsbesparende og man kan få en kunstner man på forhånd kjenner arbeidene til.

Fordelen med begge gjennomføringer er at man får kunst laget spesielt til dette bygget.

Kunstutvalget foreslår derfor direkte oppdrag til beboerinngang og våtsanserommet, og videre at det lyses ut to oppdrag til hovedinngangen og hulerommet.

Fremgangsmåte for åpen prekvalifisering og direkte oppdrag:

Budsjettet fordeles mellom to direkte oppdrag og to utlyste oppdrag (se budsjett) og det utlyses åpen prekvalifisering. Denne er da åpen for søknader og en tidsfrist settes. Søknadene blir så gjennomgått av kunstkonsulent og et mindre antall søknader blir presentert for kunstutvalget. Endelig kunstner(-e) velges av kunstkomiteen med ledelse av kunstfaglig ansvarlig.

Til direkte oppdrag velger man kunstner ut i fra presentasjon fra kunstkonsulent og visjonen som beskrevet i kunstplanen, og avtaler direkte oppdrag med kunstner(-e). De utvikler en idé spesielt for Sommerlyst barne- og avlastningsboliger og lager verket. Man ser ikke på forhånd hva en kunstner kan/vil gjøre til denne bygningen spesifikt, men presentasjon av kunstner sine tidligere kunstprosjekt og evt. oppdrag gir en smak av kunstnerens stil og potensiale. Kunstner kan også gjerne presentere ideen sin da de har begynt på oppdraget.

6. Forslag til kunstnere

BEBOERINNGANG TIL AVLASTNINGSBOLIGER OG EVT. REPLIKKER

Kunstutvalget velger å gi dette oppdraget til Robert Johansson

VÅTSANSEROM

Kunstutvalget velger å gi dette oppdraget til Pekka Stokke

VED HULEROMMET OG EVT. REPLIKKER

Vedtatt: Åpen prekvalifisering

HOVEDINNGANG OG EVT. REPLIKKER

Vedtatt: Åpen prekvalifisering

Begrunnelse

BEBOERINNGANG TIL AVLASTNINGSBOLIGER OG EVT. REPLIKKER

Kunstutvalget velger å gi oppdraget for beboerinngang med replikker til kunstneren **Robert Johansson**. Robert har erfaring fra lignende oppdrag og jobber mye med integrert kunst på/i vegg og andre overflater. Han har et spennende uttrykk i verkene sine, arbeider mye med farger og tre og ofte med et sanselig uttrykk og utførelse. Robert har med forståelse for brukergruppen, og passende tematikk og uttrykk til dette oppdraget.

VÅTSANSEROM

Kunstutvalget velger å gi dette oppdraget til **Pekka Stokke**. Kunstutvalget baserte valget på tidligere verk og samsvaret mellom uttrykkene og sanseligheten med kunstplanen's ide og intensjon for kunst til Sommerlyst. Han har lang erfaring med å jobbe helhetlig med scenografi og med lys i rom. Pekka har sensitivitet til og forståelse for aktuell brukergruppe og utfordringer med våtrom.

VED HULEROMMET OG EVT. REPLIKKER, HOVEDINNGANG OG EVT. REPLIKKER

Kunstutvalget vedtok å lyse ut oppdrag for disse to separate plasseringene som i hovedsak blir til hovedinngangen og ved hulerommet, med replikker. Disse oppdragene lyses ut høsten 2021.

7. Formidlingstiltak

Formidling kan bestå av:

- Fotografering av kunsten til dokumentasjon og til formidling.
- Skilting med navn og informasjon om kunstverk.
- PDF publikasjon/brosjyre om kunsten, som kan printes/trykkes opp og gis til brukere, foreldre, foresatte.
- Arrangement for 'åpning' av kunsten, om ønskelig.

8. Budsjett

Kunstprosjektets økonomiske ramme (økt med 230 000 i mai 2021)	1 430 000
- administrasjon/gjennomføring - kunstkonsulent honorar	- 257 400
- uforutsette utgifter	- 82 000
- skilting/fotografering/formidling	- 35 000
GJENSTÅENDE TIL KUNST	1 055 600
-5%-avgift (av 1 055 600)	-52 780
Foreslår at dette kan fordeles på 4 kunstnere, og mellom direkte oppdrag og to utlyste oppdrag, på følgende måte:	
Beboerinngang + replikker (direkte oppdrag)	350 000
Våtsanserommet (direkte oppdrag)	350 000
Hovedinngang (åpen prekvalifisering/oppdrag)	150 000
Hulerom/gang (åpen prekvalifisering/oppdrag)	150 000
Gjenstående	2 820

9. Kilder

www.google.com/maps

www.koro.no

www.rambollarkitektturnorge.com/sommerlyst-avlastningsboliger/

www.tromso.kommune.no

www.ljos.no

www.robertjohansson.net